

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izvzemati nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit
A Din 2.— do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst A Din 3.— večji inserati petit
vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica 8.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta,
telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65,
podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351

NA NAPĀČNI POTI

Namesto napadov proti Sokolstvu naj bi jugoslovenski katoliški episkopat posvetil svojo skrb pobijanju socialne destruktivnosti

Zagreb, 19. januarja. »Novosti« se bavijo v daljšem članku s pastirskim pismom jugoslovenskega katoliškega episkopata ter prihaja do naslednjega zaključka:

Katoliški episkopat je v svoji poslanici vrnnikom, ki je bila prečitana v vseh katoliških župnjah, nastopil proti Sokolu kraljevine Jugoslavije na način, ki izpodkopuje tudi državno suverenost in ki iz temelja ruši versko strpnost kot podlagu verske politike v naši državi. Sokol kraljevine Jugoslavije je bil osnovan z zakonom ter mu je namen nacionalna in fizična vzgoja naroda z gesлом, da duševni razvoj harmonično s fizičnim razvojem. Sokol ni plemenska niti verska organizacija ter prepriča svojim članom popolno versko svobodo in ne postavlja vprašanja zaradi verske pripadnosti. Sokol stoji nad plemensko in versko opredelenostjo, v vzgoji mladine pa izvaja načela poštovnosti, ki niso v nasprotju z nobeno vero in tudi ne rimsko-katoliško. Pravila Sokola govore jasno, odkrito in pošteno. Dosej tudi ni nobena cerkvena organizacija napadla Sokola zaradi njegovega kulturnega dela, niti pravoslavna niti evangelična niti muslimanska, katerih predstavniki so tudi člani Sokola. Katoliški episkopat je to storil. Toda razlogi, ki so bili navedeni v njegovem pastirskem listu, so tako svojvalni in nemogoči, da bodo učinkovali nasprotno, kakor pa episkopat pričakuje.

Katoliški episkopat navaja Tyrša, ki so ga spoštovali tudi katoliški duhovniki, ter nastopa proti članom in voditeljem bivšega Jugoslovenskega Sokola in sicer samo proti njim, dočim se ne ozira na prejšnje plemenske Sokole in njihove voditelje, ki so danes v velikem številu v vrstah današnjega Sokola kraljevine Jugoslavije, ki ga preklinja, dokler bodo bivši voditelji Jugoslovenskega Sokola tudi na čelu zdajšnjega Sokola. Menda ne bodo Sokoli izvolili za svoje voditelje spoštovana škofo dr. Sariča, dr. Srebrnica ali pa gvardijane posameznih samostanov? Sokol kraljevine Jugoslavije ne želi verskih niti plemenskih čustev, ker stoji nad njimi in ker je njegov cilj splošno naroden. Kako prihaja episkopat katerekoli cerkev do tega, da obsoja to splošno koristno narodno organizacijo, ki ni verska? Kaj more zahvatiti od nie več, kakor da spoštujete verska čustva. Sokolstvo ni nobena kongregacija, vezana po kakih verskih pravilnikih, niti ne spada pod pristojnost katerekoli cerkev ali episkopata. Sokolstvo ni socialno razdiralna organizacija niti v verskem pogledu, kakor je n. pr. boljševizem, proti kateremu katoliški episkopat s svojimi konferencami v Zagrebu, kolikor vemo, niti izdal poslanice, da se razširi po cerkvah med delance in kmety. Sokolstvo je socialno in kulturno konstruktivno ter je važni činitelj v pobiranju socialnega in kulturnega

razkroja, ki je objel svet po veliki svetovni vojni. In vendar je naletelo na odsodbo katoliškega episkopata pri nas! Vsakdo se mora vprašati, zakaj? Zakaj prav s sedanjih časih, ko Sokol ni dal nobenega poveda za to, navaja episkopat dogodek iz časa Jugoslovenskega Sokola v l. 1922? Zakaj prav sedaj napovedujejo borbo in začenjajo kulturni boj pri nas, ko imamo dovolj skrb z drugimi vprašanji, da uredimo državo in zagotovimo narodu bodočnost? Kdo je prisilil katoliške Škofe k temu koraku in sicer veliko njihovo večino? (Ime Škofa Uccelinija ni med podpisniki.) Ne vtikamo se v rešitev te uganke, čeprav je vzroka v poslanici sami za to, da nagašamo pa, da našega naroda in naše države ne bo nikje pognal v kulturno borbo in da bi episkopat mogel na drugih področjih mnogo več pokazati svojega konstruktivnega socialnega dela, ki je danes bolj kakor kdaj potrebno. Omenjamamo samo brezposelnih delavcev in drugih siromakov, ki bi jim bilo mnogo pomagano, ako bi bogate cerkve in bogate dotacije iz Rima za versko propagando imele v umu ublažitev socialne bede ali pobiranje socialne destruktivnosti, ne pa pobijanje sokolskih organizacij, ki sicer niso verske, pa so zato socialno konstruktivne. Tako, kakor našemu episkopatu, se dogaja vsakemu, ki prekorčuje okvir svojega poklicnega in se spušča v stvari, ki se ga ne tečejo.

Ljudstvo obsoja

Slovenija ogorčeno obsoja izdajalske punktacije dr. Korošca ter izraža svojo zvestobo državnemu in narodnemu edinstvu

Punktacije dr. Korošca, kakor tudi škofski pastirski list proti Sokolu kraljevine Jugoslavije, so izvare v vsej pošteni jugoslovenski javnosti, zlasti pa v slovenski, toliko ogorčene, da sklepa po vrsti različne organizacije in korporacije protestne izjave proti politiki razdiranja našega jugoslovenskega edinstva. Objavljamo nadalje nekatere izmed mnogoštevnih poslanih nam protestov.

Konjice

Krajevna organizacija JRKD v Konjicah obsoja vsak pokret, poziv in vsako težnjo, ki ima namen rušiti temelje državne in narodnega edinstva Jugoslavije. Samo nedeljava in nedeljena Jugoslavija mora uspešno zbrati, braniti in očuvati se v svoj trojimenski narod. Ne dopuščamo nikake razprave več o obstoječem državopravnem stanju Jugoslavije, ki ima svoj neomajljiv temelj v svobodnem sporazumu od 1. dec. l. 1918. Semo za dekoncentracijo državnih poslov, toda samo do meje, ki jamči popolno integracijo edinstva države in enakovrednost vseh državljanih v pravicah in dolžnostih, med katerej je glavno in bistveno očuvanje državnega edinstva. Nj. Vel. kralju Aleksandru I. in njegovemu visokemu kraljevskemu domu izrekamo globoko vdanost in ljubezen — Krajenvi odbor JRKD v Konjicah.

Veržej

Članstvo krajevne organizacije JRKD v Veržej z ogorčenjem zavrača škodljivo postopanje dr. Koroševe skupine. Izrazimo neomajno zvestobo svojemu vladarju, kakor tudi narodnemu in državnemu edinstvu.

Sv. Jakob v Slov. goricah

212 članov JRKD Sv. Jakob v Slovenskih goricah, obmejna postojanka, odbločno obsoja separatistične punktacije dr. Anton Korošca in njegovih predstavnikov, podane dne 31. decembra 1932.

Odločno odklanjamamo vsako skupnost s početjem bivših političnih voditeljev ter vztrajamo na narodnem in državnem edinstvu, izraženem v aktu Nj. Vel. kralja od 6. jan. 1929.

Zelimo miru, poštenega nadaljnega gospodarskega dela in ne razcepilnosti.

Nj. Vel. kralju in vladu izrekamo hvaljenost, vdanost in popolno zaupanje.

Velika Nedelja

Krajevna organizacija JRKD pri Veliki Nedelji je poslala 17. jan. l. ministrskemu predsedniku dr. Srščku tole brzjavko: Vznenirjeni zaradi razdirajočega početja dr. Korošca obsojamo njegove zlothne punktacije. Naša nadja in srečna bodočnost je v zedinjeni Jugoslaviji. Narodnemu viteškemu kralju Aleksandru zvesta in vdanu kraj. organizacija JRKD pri Veliki Nedelji.

Polzela

Članstvo krajevne organizacije vsedzavne stranke JRKD na Polzeli, zbrano na svojem izrednem sestanku, z ogorčenjem protestira in zavrača grde napade dr. A.

ske rane, na katerih krenvi ves naš narod. Samo z vzajemnim ustvarjanjem delom na ozdravljenju in zboljšanju gospodarskega in socialnega stanja moramo računati, da pride čim preje do blagostanja, ki ga takoj željno pričakuje naš tolk pričakovanji naroda.

Slovenci! Samo složni in edini s svojimi bili Srbci in Hrvati bomo v stanju ohraniti in okrepliti svojo uravnotežnost in močni in nedeljni kraljevini Jugoslaviji. Nesložni in razcepiani pa bi postali zopet podlaga tujevi peti.

Zivela edina in nedeljiva kraljevina Jugoslavija!

Zivel njen ustvaritelj Nj. Vel. kralj Aleksander I.
Sreska organizacija vojnih dobrovoljev v Ljubljani.

Novi komandant I. armije

Beograd, 19. jan. Današnji službeni »Vojni liste« objavlja večji ukaz o imenovanju v vojski. Med drugimi je razrešen dosedanji vršilec dolžnosti komandanta I. armije general Miloš Jovanović. Na njegovo mesto je imenovan za vršilca dolžnosti komandanta I. armije divizijski general Vojislav Nikolajević. Dosedaj predsednik vojnega disciplinskega sodišča.

Iz srednješolske službe

Beograd, 19. januarja. AA. Napredovala sta na drž. srednji tehnični šoli v Ljubljani za profesorja v 5. skupini arh. Rado Kregar in Ivan Tominec.

Predsednik komisije za profesorske izpite v Ljubljani

Beograd, 19. januarja. AA. Za predsednika stalne komisije za profesorske izpite v Ljubljani je imenovan dr. Rajko Nahtigal, profesor filozofske fakultete univerze v Ljubljani.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Poslanec Stříbrny oproščen

Zaključitev velikega procesa proti posl. Stříbrnemu, ki je bil obdoljen zlorabljanja ministerske oblasti

Praga, 19. januarja. Ob 9. dopoldne je bila v Jihlavě proglašena razsodba v vzkliknem procesu proti poslancu in bivšemu ministru Juriju Stříbrnému in proti njegovemu soobtožencu, praškemu urarju Sichrovskemu. Oba sta bila oproščena. Povod procesu proti poslancu Stříbrnému in soobtožencu Sichrovskemu, ki je razburjal že leto dni českoslovaško javnost ter je povzročil zanimanje tudi izven českoslovaških mej, je bila obdolžitvena, da je posl. Stříbrný kot minister izrabil svoj službeni in politični položaj v koristovane namene da bi obogatil sebe in svojo družino. Zlasti mu je očitalo legionarsko glasilo »Narodni Osvobodzení«, da je prejemal kot minister za železnice provizijo za dohavo premoga železniški upravi in za do-

bavo vagonov iz Nemčije, pri čemer je bil Sichrovský za posrednika. Poslanec Stříbrný je tožil list »Narodni Osvobodzení« zaradi obrekanja. V nekem procesu je bil Sichrovský zasišan kot priča, v nekem drugem procesu pa tudi Stříbrný kot priča ter sta bila oba zaprisežena. Zaradi tega je socialistični poslanec dr. Stránský obdolžil Stříbrného krive prisegne. Pred letom dni sta bila Stříbrný v Sichrovském pred praškim sodiščem oproščena. Razsodba je vzklikno sodišče proglašila kot neveljavno ter je delegiralo sodišče v Jihlavě za ponovno razpravo. Nova razprava je trajala od začetka decembra in je bila v njej zasišanih takih 100 prič iz vse českoslovaške republike pa tudi iz Berlina in Dunaja.

Propagandni smuški tekmo v Ljubljani

V torku 24. t. m. bodo prvi poskusni in obenem tudi propagandni tekmo na novoizgrajeni skakalnici SK Ilirje na Šišenskem hribu. Skakalni bodo večinoma domaći skakalnici. Ze spodnje zima jim je sicer trening prepričila, teda se bodo v hudi mednarodni konkurenčni prav častno odrezali. Včeraj se je pričel tudi trening na Hansemovi skakalnici v Bohinju. Zapadlo je namreč pol metra snega, ki omogoča skoke z večjo skakanico, dočim so dozdaj lahko skakali samo z dr. Žizkove. Treningi bodo trajali do državnega prvenstva.

Velike smuške tekme v Mojstrani

V soboto in nedeljo se bodo vsi v Mojstrani velike smuške tekme gorenjskega zimskoportnega podstavza pod pokroviteljstvom bana dr. Dr. Marušiča. Za pričetev vladu po vsej Gorenjski izredno zanimanje, tako med občinstvom, kakor med tekmovalci. Prijavilo se je 75 tekmovalcev in utegnje bili tekme na največjih pričetev v tej sezonu. Spodnje tekmovanje je nastopil: V soboto ob

pred leti je bil sklenjen med Čehi in Poljski sporazum glede vsakoletnih smuških tekmovanj, na katerih bodo startali tekmovalci obeh držav. Tekmovanja se vrše menjajoči enkrat na Češkem, drugič na Poljskem. Že lani so se pojavili glasovi, naj se te tekmovanja razširijo na vse slovenske narode, in zadeva je postala aktualna v toliko, da je poljska smušarska zveza predlagala, naj se letos vrssi prvo slovensko smušarsko prvenstvo. JZSS je na svoji izredni glavni skupščini prav tako sklenil, pospešiti vso stvar in je marljivo delal na to, da pride do vseslovenskega smuškega tekmovanja. Stopil je v stik z ostalimi slovenskimi smuškimi zvezami in po posredovanju predsednika JZSS dr. Pirca, ki se baš te danu mudi v Pragi in v Krakovu na Poljskem, je prišlo do konkretnega zaključka. Vsi slovenski smuški savezi so pristali na vseslovenski smušarski kongres, ki se bo vršil, kakor smo že poročali, 31. t. m. v Ljubljani, istočasno je bilo tudi določen termin za vseslovensko smušarsko prvenstvo. Stopil je v stik z ostalimi slovenskimi smuškimi zvezami in po posredovanju predsednika JZSS dr. Pirca, ki se baš te danu mudi v Pragi in v Krakovu na Poljskem, je prišlo do konkretnega zaključka. Vsi slovenski smuški savezi so pristali na vseslovenski smušarski kongres, ki se bo vršil, kakor smo že poročali, 31. t. m. v Ljubljani, istočasno je bilo tudi določen termin za vseslovensko smušarsko prvenstvo. Stopil je v stik z ostalimi slovenskimi smuškimi zvezami in po posredovanju predsednika JZSS dr. Pirca, ki se baš te danu mudi v Pragi in v Krakovu na Poljskem, je prišlo do konkretnega zaključka. Vsi slovenski smuški savezi so pristali na vseslovenski smušarski kongres, ki se bo vršil, kakor smo že poročali, 31. t. m. v Ljubljani, istočasno je bilo tudi določen termin za vseslovensko smušarsko prvenstvo. Stopil je v stik z ostalimi slovenskimi smuškimi zvezami in po posredovanju predsednika JZSS dr. Pirca, ki se baš te danu mudi v Pragi in v Krakovu na Poljskem, je prišlo do konkretnega zaključka. Vsi slovenski smuški savezi so pristali na vseslovenski smušarski kongres, ki se bo vršil, kakor smo že poročali, 31. t. m. v Ljubljani, istočasno je bilo tudi določen termin za vseslovensko smušarsko prvenstvo. Stopil je v stik z ostalimi slovenskimi smuškimi zvezami in po posredovanju predsednika JZSS dr. Pirca, ki se baš te danu mudi v Pragi in v Krakovu na Poljskem, je prišlo do konkretnega zaključka. Vsi slovenski smuški savezi so pristali na vseslovenski smušarski kongres, ki se bo vršil, kakor smo že poročali, 31. t. m. v Ljubljani, istočasno je bilo tudi določen termin za vseslovensko smušarsko prvenstvo. Stopil je v stik z ostalimi slovenskimi smuškimi zvezami in po posredovanju predsednika JZSS dr. Pirca, ki se baš te danu mudi v Pragi in v Krakovu na Poljskem, je prišlo do konkretnega zaključka. Vsi slovenski smuški savezi so pristali na vseslovenski smušarski kongres, ki se bo vršil, kakor smo že poročali, 31. t. m. v Ljubljani, istočasno je bilo tudi določen termin za vseslovensko smušarsko prvenstvo. Stopil je v stik z ostalimi slovenskimi smuškimi zvezami in po posredovanju predsednika JZSS dr. Pirca, ki se baš te danu mudi v Pragi in v Krakovu na Poljskem, je prišlo do konkretnega zaključka. Vsi slovenski smuški savezi so pristali na vseslovenski smušarski kongres, ki se bo vršil, kakor smo že poročali, 31. t. m. v Ljubljani, istočasno je bilo tudi določen termin za vseslovensko smušarsko prvenstvo. Stopil je v stik z ostalimi slovenskimi smuškimi zvezami in po posredovanju predsednika JZSS dr. Pirca, ki se baš te danu mudi v Pragi in v Krakovu na Poljskem, je prišlo do konkretnega zaključka. Vsi slovenski smuški savezi so pristali na vseslovenski smušarski kongres, ki

Prokletstvo ljubezni

je najlepši roman, kar ste jih kdaj čitali.

in ker je tudi najcenejši — oba dela (blizu 700 strani) staneta samo 30 Din, (po pošti Din 35.—), ne boste pomicali, temveč ga boste takoj naročili pri upravi »Slovenskega Naroda«. — Nepozabno razvedri ob dolgih zimskih večerih je tam zagotovljeno.

Dnevne vesti

Natečaj za uradniške pripravnike inženjersko-agronomske stroke. Pri finančnem ministrstvu, oddelek za katastre in državna posestva v Beogradu, je razpisani natečaj za pet mest uradniških pripravnikov inženjersko-agronomske stroke. — Prošnje je vložiti do 10. februarja. Razen fakultetske strokovne izobrazbe morajo imeti kandidati po možnosti tudi ekonomsko prakso, zlasti iz podjetelstva.

Provincijalna gledališča bodo ukinjena? Zagrebški listi poročajo, da bodo ukinjena vsa provincialna gledališča in da se bodo organizirale posebne provincialne skupine, ki jih organizirajo centralna gledališča v Zagrebu. Ljubljani in Beograd. Skupina osješkega gledališča preide v ensamble zagrebškega gledališča.

Prepared zahajanje v krčme. Okrožno sodišče na Brdu je prepovedalo Matevžu Arbi in Mengšu zahajanje v krčme za eno leto.

Slovensko planinsko društvo nujno prosi in pozivlja svoje poročevalce v zimsko-sportnih središčih, da redno dvakrat na te dan obvezajo društvo o snežnih razmerah v svojih krajih. Za nedeljo se zlasti priporočamo za poročila iz naslednjih krajev: Begunje pri Cerknici, Borovnica, Rakitna, Grosuplje, Podnart, Gorje pri Blebu, Vrhnik, Škofja Loka, Zaplana nad Vrhniko, Višnja gora, Sostro, Ig pri Ljubljani, Želimlje, Logatec, Medvode, Brezovica, Kresenne, Laze, Litija, Škofljica, Preserje, Turjak, Bloke, Sv. Vid nad Cerknico.

Krajenna protituberkulozna liga Dončišča priredi v nedeljo 22. t. m. ob 11. javno predavanje o jetiki v društvenem domu. Predaval bo primarij dr. Petrič, predavanje bo izpopolnjeno s sklopčinsimi slikami. Vstop prost, vabljeni vsi!

Dražba ribolova. Ribolov zakupnega ribarskega okraja št. 140. — Metlika se bo oddal na javni dražbi v zakup za dobo 10 let v četrtek, dne 26. t. m. ob 10. uri v uradu sreskega načelstva v Metliki. Dražbeni pogoj so na vpogled pri sreskem načelstvu v Metliki med uradnimi urami.

Smučarski tečaj na Blokah. Na Blokah je zapadlo 30 cm dobrega suhega snega pršča na staro, zmrzljeno podlagovo, tako da lahko zadovolji najbolj razvajajoča smučarja. Dnevi so krastni, solnični in mizni; lahko rečemo, da tudi prejšnja leta niso imeli bloke tako dobrega in ugodnega snega kot letos. Da pa ustreže v vsakem oziru SK Bloke svojim gostom, je izredel organizacijo glede pronaščišč, prebrane, znižane vožnje itd. Obenem opazimo vse ljubljanske smučarje, da je SK Bloke organiziral tudi smučarski tečaj, ki ga bo vodil od 20. do 30. t. m. priznan in priljubljen smučarski učitelj g. Rudolf Zucato. Tečaj je za smučarje-goste brezplačen; prijavljiva za 10 dnevnih smučarskih tečajev znaša Din 10. Prijave, pismene ali usteme, sprejemajo SK Bloke.

Znanici hude zime. Iz Petričje počelo, da so se pojavili v okolici Čopasti pegani, ki žive v arkčnih krajih in so pri nas zelo redki. Ljudje vidijo v njih značilne hude zime. Čopasti pegani se zatočijo na naše kraje samo, če beže iz arkčnih krajov pred hudo zimo.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, zmerino hladno s snegom. Včeraj je pri nas snežilo, v Dalmaciji pa deževalo. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 11. v Skoplju 10. v Serajevu 4. v Mariboru 9. v Ljubljani 0.2, v Zagrebu in Beogradu 0. Davi je kazal barometer v Ljubljani 755.2, temperatura je znašala 1.3.

Žrtev neprevidnosti. Včeraj so prepliali v ljubljansko bolnico hudo poškodovanega 12 letnega posnetnikovega sina Antona Urbiča iz Lipenj, občini Stari trg. 6. t. m. se je igralo več vaških fantov, pa so si izmislieli nenavadno zadevo. Napolnili so prazno cev s smodnikom in ga zagažali. Cev je seveda razneslo, en drobec se je pa zaril Urbiču v levo nogo. Fant je najprej ostal v domači oskrbi, toda rania se mu je začela gnijotiti, nakar je sledilo zastrupljenje. Fantovo stanje je brezno.

Tragedija slovenske služkinje v Zagrebu. V torek ponoči je izvršila samorok Franz Josefova greñčica delovanje želodca in črevesa in trajno pospeši prebavo. Raziskovalci na polju zdravniške vede o prenavljanju zatrjujejo, da so dosegli z Franz Josefovim vodo sijajne rezultate. Franz Josefova greñčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

mlajšim bratom Slavkom v sobi, prikel ga je za roko, in odvedel iz sobe rekoč: »Bogom, v smrt grem!« Potem je zaklenil vrata, bratec je pa skutil nesrečo, skočil je nazaj in razbil Šipo na oknu, toda bilo je že prepozno. V naslednjem hišu je počil v kopališki strel in ko so domači priljihali tla, so našli Leopolda v mlaki krvi že mrtvega.

Z nožem v hrbot. Včeraj so prepliali v ljubljansko bolnico posetnikovega sina Leopolda Novaka iz Dolenje vasi pri Ribnici. V neki gostini je nastal med fanti preprič, nato pa pretep. Med pretepom je nekdo sunil Novaka z nožem trikrat v hrbot in ga stutruševano ranil. Novakova poškodba je zelo resna.

S kolom po glavi. V torek zvečer je udaril nekdo s kolom po glavi posetnikovega sina iz Desenčkega Ivančiča blizu Zagreba Josipa Spoljarja. Fanta so prepliali v zagrebško bolnico, kjer je pa včeraj zjutraj umrl.

Poskušen samorok bivšega urednika tržaške »Edinosti«. V Splitu si je preprezel v torek zvečer žile na levri roki 74letni Ivan Kušar, bivši urednik tržaške »Edinosti«. Prepliali so ga v bolnico in zdravniški upaj, da ga bodo ohranili pri življenju, čeprav je izgubil mnogo krvi. Kušar je v Splitu zelo popularen. Rojen je bil na Rabu, njegov brat je znani filozof dr. Marcel Kušar. Pred leti se je preselil v Split in se začel baviti s hieromantijo. Vse kaže, da je živčno bol.

Dohave. Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sicer do 24. t. m. ponudbe glede dobove 15.000 kg kovačkega plinskega koka. Pogoji so na vpogled pri istem oddelku. Direkcija državnega tučnika Velenje sprejema do 25. t. m. ponudbe glede dobove tiskovin, 1000 kg sede 20 komadov sirkovih metel in 50 steklenic sliških, do 1. februarja pa glede dobove 1000 komadov kremenjakov za bencinske varnostne svetilke, 12 m medenins v palici, 3 manesmanovih cevi, raznega redja, 16 m gumičnih spiralnih cevi, 60 pol snirkovega platna, 1000 komadov žagic za kovice, 26 kg bele krede, 8000 kg ovsa za konje in 1000 kg žveplene kislino, iognji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.

Pri nagrenju k mašobi, protinu, sladkosečnosti izboljuje naravnava »Franz Josefova« greñčica delovanje želodca in črevesa in trajno pospeši prebavo. Raziskovalci na polju zdravniške vede o prenavljanju zatrjujejo, da so dosegli z Franz Josefovim vodo sijajne rezultate. Franz Josefova greñčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

Ij Tudi po naših ulicah se razveseljivo razvija sport, in sicer vseh panog. Po trotoarjih se otoči drsajo, za kar so trotoarji tudi tu in tam res idealni. Po cestah z dostnim padcem se pa sankajo, kot da so ceste namenjene samo za sportovo udejstvovanje. Edino na Kongresnem trgu, ki ima tudi primeren padec za sankanje, še ni sankajoč. Zato se pa otoči tudi bolj vneto drsajo. Pravi eldorado za sankanje je zlasti Janežičeva cesta od Karloške ceste proti Prulam. Tu kar mrgoli sankajoči in je seveda mnogo premal prostora za vse, ki se hočajo na sankanti. Tudi na Krekovem trgu se nam nudi ista slika, kjer se otoči sankajo v valjajo od stare ledene na trg pred Mestni dom.

Ij Kako silno se je raznolito smučarstvo pri nas in koliko naše našedudne, že odrasle mladine se lahko posveča temu lemnemu sportu, se prepriča najbolj na Golovcu. Skoraj vsak kvadratni meter je en smučar, izza vsakega grmja se privali kakšen in tudi v gozdu jih je kot po dežju gob. Če procesije smučarjev romajo na Golovcu dopolnje in popoldne tudi ob delavnikih, in človek jih mora res blagovati, ker imajo telesno lepega časa in možnosti, da se lahko udejstvuje ter zabavajo v lepi zimski naravi, dočim morajo nešteti trhati čas samo v borbi za vsakdanji krib in vsakdanjo obliko, o smučarskih dressih pa se jim ne sneži sanjati.

Ij Uslužbeni davek. Na podlagi čl. 100 pravilnika in zakonu o neposrednih davkih se zaradi uredne ministrstva finančne, oddelek za davke, z dne 11. januarja 1938 št. 3981-III, pozivajo vse delodajalci, ki so dolžni plačevati uslužbeni davek v znamenjih, da predlože davčni upravi za mesto v Ljubljani te knjižice v kontrole najpoznejše do konca februarja. Delodajalec, ki tega ne bi storil, bodo potem osebno pozvani, da v roku 8 dni to store. Če tudi v tem roku ne bi predložili davčni upravi knjižice, bo davčna uprava sama odmerila davek. Protidelodajalem, ki ne bi predložil knjižice v pregled, se bo ravnalo po čl. 139 točka 4 zakona o neposrednih davkih.

Akademsko starešinsko društvo »Jadrane« v Ljubljani sklicuje redni letni občinski zbor na dan 22. t. m. ob poj. 11. uri dopoldne v zbornicu na magistratu. Vse gg. člane starešinskega društva vabimo k p-inočevalni udeležbi. neučlanjenje gg. starešine pa naprošamo da se občenega zboru udeležite in prisjeti k društvu. Odbor.

Ij Predavanje in kulturni film v slovenski domi v Škofi. V petek 20. t. m. ob 20. uri priredi pod okriljem ZKD Društvo za zgradbo Sokolskega doma v Škofi predavanje o sodobni socijalni in gospodarski krizi s posebnim ozirom na brezposelnost, finančno

vojno, problem denarja, dolgov, kapitala in kredita. Predaval s po poučnega staljča g. prof. dr. Josip Mihalet. Po predavanju predvaja Društvo za zgradbo Sokolskega doma 4 kulturne filme o čudih v jezeru, morski globinah, udomačenih živalih in potujočem drevju. S tem predavanjem otvarja Društvo za zgradbo Sokolskega doma ciklus svojih kulturnih in socijalno-gospodarskih predavanj in kulturnih filmov, ki se bodo vršili v petkih in nedeljah dopoldne. Društvo se zaveda, da mora kulturno delovanje imeti svoje težišča v socijalno-gospodarskih izobrazbi. Dvigniti narodovo politično, socialno in gospodarsko zavest, odkrivati mu družbene, gospodarske in politične pojave in biti ogriješne optimizma in vere v našo bodočnost, to hoče biti delo Sokolskega društva v Škofi.

Ij Pevska društvo Ljubljanski Zvon. Odtek se vrše pevske vaje vsak torek, vendar se eden v vsak četrtek zvečer ob 20. uri, zato meseč zbor za koncert v proslavo stolnici Ivana Zajca pri. Posamezni skusenje za ženski ali moški zbor ni več. Bodite pridni in točni.

Ij Nožem v hrbot. Včeraj so prepliali v ljubljansko bolnico posetnikovega sina Leopolda Novaka iz Dolenje vasi pri Ribnici. V neki gostini je nastal med fanti preprič, nato pa pretep. Med pretepom je nekdo sunil Novaka z nožem trikrat v hrbot in ga stutruševano ranil. Novakova poškodba je zelo resna.

Ij Pri hranah v krčme. Včeraj so prepliali v ljubljansko bolnico posetnikovega

sina Leopolda Novaka iz Dolenje vasi pri Ribnici. V neki gostini je nastal med fanti preprič, nato pa pretep. Med pretepom je nekdo sunil Novaka z nožem trikrat v hrbot in ga stutruševano ranil. Novakova poškodba je zelo resna.

Ij Seznam izgubljenih predmetov, prijavljenih upravi policej v Ljubljani v času od 1. do 15. t. m.: zlata damska zapestna ura, zlata damka štiroglata zapestna ura, briljantni uhan, zlat uhan, zlata zapestna ura, srebrna damska zapestna ura z črnim traktom, usnjata rjava denarnica z 200 Din, usnjata rjava denarnica z 240 Din, usnjata rjava listnica 350 Din in 2 legitimacije, rjava usnjata listnica s 100 Din in nekaj naslovov, ura znamke Omega z zlato veržico, nikelnasta zapestna damska ura in pudernica (istotna nikelnasta), usnjata rjava listnica z 240 Din, žel. legitimacijo in prosti karto, pes, sliši na imenje Fips, pes pašme »španjel«, zastavni listek, poniklano dvokolo znamke Adler, 2 poselski knjigi, knjižica Mestne hranilnice s 1500 Din, 2 konjški odevi in nahrbnik.

Ij Šentjakobsko gledališče. V soboto 21. in nedeljo 22. t. m. ob 20.15 ura ponove Šentjakobčani izvrstno in zabavno veseloigrje v 5. dejanjih? >? ? (Das Blaue von Himmel), ki je pri sobotni premieri sijajno uspel in izvrstno zabavala občinstvo. Igra je izvrstno naštudirana in nastopila v njih najboljših igralcev odraslih. Režijo vodi Miran Petrovič. Obe doseganj predstav sta bili popolnoma razprodani in je to najboljši dokaz, da je igra doživela popoln uspeh. Cenjeno občinstvo se prosi, da kupi vstopnice že v predpredaji, ki bo od petka dalje od 10. do 12. ure dopoldne in od 5. do 17. ure popoldne v Mestnem domu.

Ij Šentjakobsko gledališče. V soboto 21. in nedeljo 22. t. m. ob 20.15 ura ponove Šentjakobčani izvrstno in zabavno veseloigrje v 5. dejanjih? >? ? (Das Blaue von Himmel), ki je pri sobotni premieri sijajno uspel in izvrstno zabavala občinstvo. Igra je izvrstno naštudirana in nastopila v njih najboljših igralcev odraslih. Režijo vodi Miran Petrovič. Obe doseganj predstav sta bili popolnoma razprodani in je to najboljši dokaz, da je igra doživela popoln uspeh. Cenjeno občinstvo se prosi, da kupi vstopnice že v predpredaji, ki bo od petka dalje od 10. do 12. ure dopoldne in od 5. do 17. ure popoldne v Mestnem domu.

Ij Šentjakobsko gledališče. V soboto 21. in nedeljo 22. t. m. ob 20.15 ura ponove Šentjakobčani izvrstno in zabavno veseloigrje v 5. dejanjih? >? ? (Das Blaue von Himmel), ki je pri sobotni premieri sijajno uspel in izvrstno zabavala občinstvo. Igra je izvrstno naštudirana in nastopila v njih najboljših igralcev odraslih. Režijo vodi Miran Petrovič. Obe doseganj predstav sta bili popolnoma razprodani in je to najboljši dokaz, da je igra doživela popoln uspeh. Cenjeno občinstvo se prosi, da kupi vstopnice že v predpredaji, ki bo od petka dalje od 10. do 12. ure dopoldne in od 5. do 17. ure popoldne v Mestnem domu.

Ij Šentjakobsko gledališče. V soboto 21. in nedeljo 22. t. m. ob 20.15 ura ponove Šentjakobčani izvrstno in zabavno veseloigrje v 5. dejanjih? >? ? (Das Blaue von Himmel), ki je pri sobotni premieri sijajno uspel in izvrstno zabavala občinstvo. Igra je izvrstno naštudirana in nastopila v njih najboljših igralcev odraslih. Režijo vodi Miran Petrovič. Obe doseganj predstav sta bili popolnoma razprodani in je to najboljši dokaz, da je igra doživela popoln uspeh. Cenjeno občinstvo se prosi, da kupi vstopnice že v predpredaji, ki bo od petka dalje od 10. do 12. ure dopoldne in od 5. do 17. ure popoldne v Mestnem domu.

Ij Šentjakobsko gledališče. V soboto 21. in nedeljo 22. t. m. ob 20.15 ura ponove Šentjakobčani izvrstno in zabavno veseloigrje v 5. dejanjih? >? ? (Das Blaue von Himmel), ki je pri sobotni premieri sijajno uspel in izvrstno zabavala občinstvo. Igra je izvrstno naštudirana in nastopila v njih najboljših igralcev odraslih. Režijo vodi Miran Petrovič. Obe doseganj predstav sta bili popolnoma razprodani in je to najboljši dokaz, da je igra doživela popoln uspeh. Cenjeno občinstvo se prosi, da kupi vstopnice že v predpredaji, ki bo od petka dalje od 10. do 12. ure dopoldne in od 5. do 17. ure popoldne v Mestnem domu.

Ij Šentjakobsko gledališče. V soboto 21. in nedeljo 22. t. m. ob 20.15 ura ponove Šentjakobčani izvrstno in zabavno veseloigrje v 5. dejanjih? >? ? (Das Blaue von Himmel), ki je pri sobotni premieri sijajno uspel in izvrstno zabavala občinstvo. Igra je izvrstno naštudirana in nastopila v njih najboljših igralcev odraslih. Režijo vodi Miran Petrovič. Obe doseganj predstav sta bili popolnoma razprodani in je to najboljši dokaz, da je igra doživela popoln uspeh. Cenjeno občinstvo se prosi, da kupi vstopnice že v predpredaji, ki bo od petka dalje od 10. do 12. ure dopoldne in od 5. do 17. ure popoldne v Mestnem domu.

Maurice Bedel

16

Filipina

Roman

Povedati moramo, da je za sedanjega mladega Rimljana zelo slabo izpričevalo, če prepusti svoje srce na milost in nemilost strasti, ki ji je veličina domovine deveta briga. Ce se je torej Rafaelo udarjal po prsih, je delal to na način zaključanja. Toda njegovo prizadevanje je bilo zmanj: če je srce resnično ranjeno, ni tako krepkega udarca, da bi pregnal iz njega obraz dekleta, ki ga je vtihotapila vani ljubezen. A če bi se to proti pričakovanju posrečilo, kako, prosim vas, nadomestiti ga s sliko zvezanega prota, prottega s šekirico?

— Strahopetne! — je vzduhal Rafaelo.

Toda edini odgovor na njegovo besnenje je bilo miaukanje zaljubljenih mačk. Sama noč se je bila zvezala z blodečim zaljubljencem. Neštete zvezde so migljale nad specim mestom. Trava se je zibala v lahnem vetriču, mački in mačke so pa miaukale, da si je moral zatiskati ušesa.

Napaden po tolkih sovražnih silah se je Rafaelo neha udarjal po prsih, vstal je s kamna in se napotil proti vrhom Pincia.

Na vrtovih je bilo ob tej pozni uru pusto; po njih so samevali samo najrazličnejši kipi. Po peščenih stezkah je prispel Rafaelo na vrh. V nočnem vetru so se gugale zadnje rože in duhete v težkem vonju poznega poletja. Iztegnil je po najbližji roko, pa si je premisil, umaknil roko in se obrnil. In kot da je to, kar je nameraval, v nasprotju s fašistično častjo, je odpel fašistični znak in ga spravil v žep.

Potem je pa odtrgal najlepšo rožo, kar jih je mogel dosegati, in jo ubral ves duhete proti ozki ulici, kjer ga je pričakovala vsa v skrbni star gospodinja.

IX

Z nastanitvijo v palači Moncini so bili vsi izredno zadovoljni: naš dobr Grenadier zato, ker je stanoval tako imenitno. Filipina zato, ker je ljubila novotarije in izpremembo, lepa grofica zato, ker je slutila, da ji pripravita glavni urednik in njegova hči neizčrpen vir snovi za dopisovanje s policijo, in končno tudi hišnik, ki je zdaj lahko poštano zabeležil dolžnostno poročilo policiji o grofici sami.

Prvi dan dopoldne je dobila Filipina šopek rož, toda brez najmanjšega značka, od koga.

— Ali, — je dejala očetu, — to je gotovo od junaka, ki te je rešil. Morava ga povabiti na obed.

— Seveda, seveda, — je pritrdiril Grenadier. — Morava pa tudi zaključiti razpravo o viteškem duhu fašistične mladine. Opisati nameravam nesebični pogum in veliko samozatajevanje tega mladega... kako se piše?

— He? — je začela Filipina kot da išče po svojih spominih. — hee... Rafaelo Carbinati, če se ne motim.

— Piši, — je vevel njen neumorni oče.

»Poznam mladega Rimljana: to vam je vzor mussolinške značajnosti.«

— Imenitno je na njem to, — je pomisla Filipina, — da je podoben Ramonu Novaruu.

Ta čas, ko je Grenadier narekoval, njegova hčerka pa razmišljala, se je pojavil v palači Moncini sam Rafaelo; prišel je bil takoj za svojimi rožami, ki jih je poslal v dokaz, kako Filipino obzuje. V svoji brezmejni zaljubljenosti je komaj čakal, da se prepiča o tistem vedno nekoliko opojnem vtišu, ki ga napravi šopek rož na deklirajo srce.

Sluga ga je odvedel pomotoma v

damsko sobo, kjer je lepa grofica bas pisala. Opravičil se je, hoteč zopet oditi. Toda dama je bila za lepo znamenost mladih fantov občutljiva in je goštu brž pokazala to svojo slabo stran.

— Rafaelo Carbinati — je zamrmljala. — Ali niste v sorodu z Benignom Carbinatijem, ki je v slavnih dneh počela na Rim umrl junaške smrti? (Zavojevanje Rima po junaških fašističnih polkih ni zahtevalo nobene žrtve, razen poveljnika čete Benigna Carbinatija, ki je umrl od veselja in ponosa, ko je korakal v premagano mesto. Op. prev.)

— To je bil moj oče — je odgovoril Rafaelo.

— Dečko! — je vzliknila grofica, — to je bil torej vaš oče! Kako krasen sin junaškega očeta!

Prijela ga je za roke tako pristršno, da ji je Rafaelo padel na prsa, misleč, da ga hoče objeti in osrečiti z materinskim poljubom.

— Dečko, dragi Rafaelo, — je še petala s sladkim glasom, — ovijam okrog vašega čela dvojni venec mladostni, španski bezeg s hiacintom, vrtnico z marjetico.

Sadila je na mladincičevu glavo cel simbolični vrt najrazličnejših rož, ki pomenijo uspeh ali smolo, slavo, žalost in mladostno razigranost, pa tudi takih, ki je nihj magični pomen nejasen, ki pa njih vonj močno učinkuje na čustva, kakor jasmin, bezeg in vijole.

Sama se je naslala nad to simbolično botaničko, nežno je objemala Rafaela in delala iz sebe brščnega mičavnega grma.

— Ali se vam je od usodnega dne kdaj nasmejala sreča? — je vprašala mučenica s sladkim glasom.

Odgovoril je, da ga je imenovala fašistična vlada po očetovi smrti za poveljnika sto mož broječe vojaške čete, čeprav je bil star šele petnajst let, toda njegovo srce se je ta čas žal vnele in ga zapeljalo na pota, ki niso združljiva z dolžnostmi centuriona.

— Pridobil sem si naklonjenost lepih dam, toda izgubil sem poveljniško mesto, — je prispomnil povešenih oči. In globoko je vzdihnil, rekoč:

— Zdaj pa čakam, da mi priskoči na pomoč srečno naključje.

— Drago dete, vidiš, kaj je vam potrebno, — je dejala grofica. — Nobenega dvoma ni, da potrebujete iskreno prijateljico, družico v ljubezni.

— Da! — je vzliknil Rafaelo z glasom, ki so ga dušile okrog njegovega vrata ovite grofične roke. — Saj baš zato sem se namenil k Filipini.

— Kaj! — je vzliknila grofica, zdaj zopet v ženo izpremenjeni brščin. — kaj, vi se zanimate za to deklino?

— Pa še kako, gospa!

— Samo zanimate se za njo? — je vprašala z glasom, ki je povedal več, nego bi mogle še tako vroče besede. — To vas torej samo kraščasi, dragi Rafaelo?

Njena najiskrenježa želja je bila odkrita mu takoj vse tajne strastne ljubezni, toda fanta očividno ni prav nič mikalo okušati ljubezen baš v njem naročaju.

Ohajala je svojo jezico z neprestanim klepetanjem, kajti ženskam gotove starosti je dala narava dar zgovernosti zato, da preprečijo prevelik pritisik krvi v repke hrbeničnega mozga, kjer vsemi vemo, da je sedež ljubezni. Govorila je skrajno neprisilenje o lepoti, zlasti o svoji. Kapitolsko Venero je obsojala zaradi njene grla, esquilinsko pa zaradi upadnih bokov. — Dragi moj, — je dejala, — te boginje so že davno zasecene. Kar se tiče hrbita, se ne more nobena meriti z menoj. — Kritizirala je noge Speče Ariane. Vzela je zvezek d'Annunziove »Poema Paradisaco« in ga vrgla pred Rafaelom. Bil je zvezek s posvetilom »A la carissime s lomonokom.

Tako una Piccard zbrati točne po-

ščenimi nogami, zato pa tudi z letnico 1897.

Zacepetala je koketno z nogami in sunila proč domače čeveljčke, ki je bila v nej ta slonovina obuta, potem je pa začela odpenjati podveze vodeče od no-

gavic nekam v skrivnostno mikavnost. Kakor bi trenil z očmi, je bila ena nogogola. Bila je zelo lepa, čeprav so se ji že poznale tu in tam modre žilice in čeprav je bila že nekoliko preveč obsežna in omehčana.

Tudi Vitkovicam prede trda

Velik del vitkoviških delavnic že stoji, druge pa obrajujejo le deloma

Kdo ne pozna vitkoviških železarov? To ogromno českoslovaško industrijsko podjetje je znano po vsem svetu, saj so šli izdelki iz Vitkovic po vseh državah in celo boljševiki so za svoj Dniproprostroi naročili nekatere konstrukcije v Vitkovicah. Pet visokih peči je skrbeli, da ognjena železna reka nikoli ni usahnila. Podjetje je tako veliko, da bi človek misil, da ima pred seboj celo mesto. Nad negregledno vrsto najrazličnejših tvornic in strankih poslopij se dviga visoko nad zemljo ogromen plinovod v premeru dveh metrov. Samo ta racionalizacijska pravila je bila v letu 1930. let 150 milijonov Kč, toda stroški so bili v nekaj letih amortizirani.

V času konjunkture je bilo zaposlenih v Vitkovicah nad 20.000 delavcev in najmodernejši stroji so izdelovali ogromne množine najrazličnejših industrijskih izdelkov, ki so šli po vsem svetu. Podjetje zavzema ogromno površino 6.949.000 m², od tega je zazidanih 1.129.800 m². Tovarniška ozkotirna proga je dolga 48 km, dolžina normalnih tirov znaša 144 km, most je dolg 2503 m, lastnih lokomotiv ima podjetje 62. Vsako leto je proizvajalo podjetje 2.800.000 m³ plina za razsvetljavo, 180 milijonov kWh električnega toka, 750.000 ton surovega

zleza, 800.000 ton surovega jekla, 720.000 ton valjanega materiala itd. Elektromotorjev je obratovalo v času konjunkture 5600, podzemnih kablov imajo vitkoviške tovarne 162 km, stanovanjski poslopij 712, stanovanji 4120.

Toda časi, ko je podjetje nemoteno obratovalo in napredovalo, so žal minili. Zdaj večina modernih delavnic stoji, v drugih pa dela samo na polovico ali pa še manj. Še pred dvema letoma je vladalo po ulicah Vitkovic živahnvo vrvenje, iz vseh krajev države in tudi iz inozemstva so prihajali kvalificirani delavci, ki se jim ni bilo treba batiti, da bi ne našli dela. Sedaj je pa zavladalo mrtvilo tudi v Vitkovicah. Gospodarska kriza in postopno odpuščanje delavcev in uslužencev je izpraznilo vitkoviške ulice. Moravska Ostrava je bila vedno nekakšno trgovsko predmestje Vitkovic in je deloma še zdaj. Zato ni čuda, da tako nervozno reagira na vsako vest o omejitvi obrata tega velepodjetja. Kako občutna kriza je zavladala tudi v Vitkovicah, lahko sklepamo po praznih delavskih stanovanjih, ki jih je samo v Moravski Ostravi nad 1000, čeprav je najemnina razmeroma zelo nizka.

Tretji Piccardov polet
Izjava prof. Piccarda, da se nameva letos ponovno dvigniti v stratosfero, je vzbudila zanimanje po vsem kulturnem svetu. Ni čuda, da oblegajo zdaj profesora in njegove sodelnike radovedni novinarji, ki bi radi informirali javnost o novem Piccardovem poletu. Profesor pa moči in se sklicuje bodisi na poznejši čas ali pa na svoje sodelnike. Zato se nekateri novinarji obrnuli na Piccardovega asistenta ing. Kipferja, ki jih je dal nekaj informacij o novem poletu v stratosfero.

Tretjega Piccardovega poleta se ing. Kipfer ne udeleži. Piccard se dvigne v stratosfero letos poleti in njegov glavni namen bo odstraniti največjo oviro, ki je onemogočala uspešna znanstvena opazovanja in merjenja, namreč prenaglo dviganje. Piccard in njegov spremjevalec nista obvladal balona, bila sta brez moči proti hitrosti dviganja in tako tudi na smer nista imela vpliva. Zato vzame sedaj Piccard dva balona, ki bosta zvezana z vrvjo. Pod prvim, pod tistem, ki sta se z njim dvignila Piccard in Cosvns v stratosfero, bo privezan drugi balon, prirejen za normalen polet. To bo vodilni balon in držati ga bo mogoče v poljubni višini. Dokler bosta balona med seboj zvezana z vrvjo, bo lahko letel stratosferični balon samo tja, kamor bo letel sferični. Tako bo lahko učenjak opravil svoje znanstvene posle v višini 2.3. in 4000 m. Potem bo pa vrv prerezal, spodnji balon bo začel padač zgoraj se bo pa dvigal. V višini 13.000 m bo profesor znova zabeležil svoja opazovanja, potem se pa dvigne 16.000 m visoko in začne padati.

Tako una Piccard zbrati točne po-

datke o stratosferi, ki jih bo rabil zlasti za proučevanje kozmičnega izraževanja. Startati hoče na jugu Belgije v trenutku, ko veje lahen vetrč od morja. S tem odpade težaven in nevaren prevoz balonov. V vsakem balonu bosta dva učenjaka. Na tretjem poletu bo imel torej Piccard tri spremjevalce.

Rekonstrukcija bitke treh cesarjev

Letos v juniju bo zboroval v Pragi mednarodni kongres napoleonskih društev, karor je bilo sklenjeno na lanskem kongresu v Parizu. Navadno zboruje ta kongres vsako leto 5. maja na dan Napoleonove smrti, letos bo pa zboroval izjemoma v juniju, ker računa francoska napoleonska društva, da bodo do takrat prepeljani v Pariz zemski ostanki Napoleoneve sina. Napoleonsko društvo v Pragi se je že lotilo priprav v kongres. Med drugim bo v Pragi prirejena razstava spominkov iz Napoleonove dobe. Na Češkoslovaškem imajo mnogo dragocenih spominkov na Napoleona, med njimi tudi edinstveni unikat več zvezkov obsegajočega Napoleonovega dela o Egiptu.

Odbor, ki pripravlja kongres napoleonskih društev, je naprosil ministra narodne obrambe, naj bi dovolil reproducirati slavno bitko treh cesarjev pri Austerlitzu na bojišču samem in s pomočjo regularne češkoslovaške vojske. Če dobi dovoljenje, bo zgodovinska bitka prikazana tako, kakor se je vrisala, kar bo nedvomno zelo zanimiva prireditve svoje vrste. Za kongres vladata tudi na Češkoslovaškem splošno zanimanje. Prireditelji računajo z udeležbo 20 oficijnih delega-

tov iz inozemstva in okrog 300 članov napoleonskih društev iz Pariza, Lyonu, Marsella itd.

Beda pognala učenjaka v smrt

Včeraj proti jutru je nastala v Berlinu v neki hiši na Hohenzollernskem nasipu močna eksplozija plina, ki jo je povzročil privaten docent dr. Robert Schulte v samomorilnem namenu. Stanovalci dotične hiše so spali, ko jih je naenkrat zdramil močan poč. Planili so iz postelj in ugotovili, da je eksplodiral v stanovanju dr. Schulteja plin. Vdrli so v docentovo stanovanje, kjer so zagledali strahovito razdejanje. Stene so se bile porušile, okna so bila razbita, oknice so ležale 30 m daleč, na teh je pa ležal ves okrvavljen dr. Schulte.

Sosedje so takoj obvestili rešilno postajo in težko ranjenega docenta so prepeljali v bolničo, kjer je pa takoj po prevozu umrl. Zanimivo in za naše čase značilno je, da je poginal učenjaka v smrt beda. Zadnje čase niti jesti ni imel dovolj. Tudi njegov svak, edini sorodnik, ki ga je še imel, redni vsečiliški profesor v Gradcu dr. Schmidt, ga ni mogel izdatneje podpirati, tem manj, ker dr. Schulte ni navel kazitet svoje bede, niti prejeman podpore. Pokojni je bil strokovnjak na polju pirotehnik. star je bil šele 35 let.

Največji gledališki oder

Nedavno so otvorili v New Yorku Radio City Music Hall, največji gledališki oder na svetu, zgrajen tako presečljivo, da pomeni novo razdobje v zgodovini gledališke tehnike in tudi umetnosti. Oder je širok 144 čevljev, globok pa 80 čevljev. Hidravlično se lahko dvigne ali spusti v treh delih, poleg tega se pa lahko okroži srednji del, ki meri v premeru 55 čevljev, suči v obeh smereh. Če je treba manipulirati s poenimi deli odera, se lahko srednji del avtomatično odklopi.

Po predstavi se oder avtomatično zapre in človek bi misil, da ga ogromna dvorana sploh nima. Drugo presečljivo, da motoriziran prostor za orkester, kjer lahko stoji, odnosno sedi 100 godbenikov. Po potrebi se pojavi ta podij na enim izmed štirih delov odera. Operaterji, stojeci pred m